

ΦΥΣΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ.

§. α. ΧΗΜΕΙΑ.

§. 1. Ἀρχὴ καὶ προσαρμογὴ τῆς Χημείας εἰς τὴν Ἱατρικὴν (1).

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς Χημικῆς εἰς τὴν Ἱατρικὴν ἐξάβη τὸ ἀντικείμενον πολλῶν ἱατρῶν τοῖς ιζ', ιζ', ιη', αἰῶνος· εἶναι πρᾶγμα περιεργον εἰς τὴν παρούσαν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν κατάστασιν, νὰ ἐξετάσωμεν τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν μετὰ τὴν Ἱατρικὴν· μάλιστα δὲ, ἐπειδὴ παρατηροῦμεν ἄνδρας σοφοὺς νὰ ἐξηγῶσι τὴν φυσιολογίαν καὶ τὴν Παθολογίαν μετὰ τοὺς νόμους τῆς Μηχανικῆς καὶ τῆς Ὑδραυλικῆς· καὶ ἄλλους πάλιν μετὰ μίαν ζωτικὴν ἀρχήν. Οἱ παλαιοὶ ἔχοντες γνώσεις οὐχὶ ἐκτεταμένας εἰς τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας ὥς καὶ εἰς τὴν Ἀνατομίαν, εὗρισκαν μυσηριώδη πολλὰ φαινόμενα ἐξηγηθέντα παρὰ τῶν νεωτέρων· ἀλλὰ παρατηροῦντες μετὰ ἀκρίβειαν τὰ φαινόμενα τοῦ ὀργανισμοῦ ἔφθασαν εἰς βαθμὸν γνώσεων τοιοῦτον, ὥστε μόλις τοὺς ὑπερέβησαν οἱ νεότεροι μετὰ τὸσαύτας ἀνακαλύψεις· αὗται μάλιστα εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἐκάλυψαν τὴν ἀλήθειαν.

Εἰς καιρὸν τῆς βαρβαρότητος τοῦ ιγ', ιδ', αἰῶνος τὰ πρῶτα μέσα, τὰ ὅποια οἱ ἄνθρωποι μετεχειρίσθησαν διὰ νὰ ἐκδώσιν ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν ἥτο ἡ ἐξέτασις καὶ σπουδὴ τῶν μεταλλων. Γαίμων Δούλλιος, Raimond Lulle, ἔμαθεν ἀπὸ τοῦ Ἄ-

(1) Ἡ διατριβὴ αὕτη κατεχωρίσθη Γαλλισί εἰς τὸ Journal de Pharmacie ὡς αὐτοσχέδιος· ἡ ἀλήθεια ἀπαιτεῖ νὰ εἰπω ὅτι ἄλλο δὲν εἶναι παρὰ σημειώσεις τινες γραμμέναι εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Κυρίου Cuvier, περὶ τοῦ ο-ποιου καὶ ἄλλοτε ἀνέφερον, I. M. A.

ραδας τὴν τέχνην τῆς ἀποκατάξεως καὶ πρῶτος ἔκαμε πνεῦμα οἶνου. Ἡ Μεταλλουργικὴ εἰς ἣν κατεγίνοντο πολλοὶ Γερμανοὶ καὶ ἄλλοι Εὐρωπαῖοι, ἐβίασεν αὐτοὺς νὰ κάμωσι χημικὰς τῖνας ἐργασίας, τὰς ὁποίας ὁμως ἐφύλαττον μυσικὰς. Ἡ τῶν ὀξέων θανασία ἀποκατάστασις, ἣτις ἐφαίνετο ὅτι μετέβαλλεν εἰς μέταλλα πολύτιμα ἀπλᾶς γαίας, συντρέχασα μὲ τὴν πρῶτην περίεσιν, ἐγέννησε τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ μεταβολὴ τῶν μετάλλων εἰς χρυσὸν ἦτο πρᾶγμα εὐκόλον· βλέποντες δὲ καὶ τὴν εἰς τὸν ὀργανισμόν τοῦ ἀνθρώπου ἐνέργειαν τῶν μετάλλων ἐφαντάσθησαν ὅτι μετὰ τὴν χρυσοποίησιν ἤθελεν ἦσθαι εὐκόλον νὰ εὕρωσιν μίαν πανάκειαν δι' ὅλας τὰς ἀσθενείας· οὕτως ὠδηγήθησαν εἰς τὴν ζήτησιν τοῦ φιλοσοφικοῦ λίθου. Ἡβέλησαν νὰ καταστήσωσι τὸν χρυσὸν πόσιμον, ἐλπίζοντες ὅτι ἤθελε μεταδώσει εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα τὴν ἰδίαν του ἀδιαφθορίαν.

Εἰς τὸν 15 αἰῶνα ἐφάνη ὁ Παρακέλσος· αὐτὸς ὁ ἰσχυρὸς νοῦς ἀναποδογυρίσας ὅλα τὰ παλαιὰ σύζηματα, ἔκαμεν ἓνα ἰδικόν του, εἰς τὸ ὅποιον θεωρεῖ τὸν ἀνθρώπον ὡς σύνθετον ἀπὸ ὑδράργυρου, θεῖου καὶ ἄλλας· ὑποθέτει ὅτι ὁ ἥλιος ἢ ὁ χρυσὸς ἐπικρατεῖ τὴν καρδίαν, ἡ σελήνη ἢ ὁ ἄργυρος τὸν ἐγκέφαλον, τὸ Ἀλκαμὲς τὸ ἦπαρ κτλ. ἐσυμπέραναν ἐκ τούτου ὅτι μόνη ἡ Χημικὴ ἐδύνατο νὰ ἰατρεύσῃ τὰς ἀσθενείας. Πολλοὶ ἱατροὶ ἠγέρθησαν κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ μὴ δυνηθέντες ν' ἀφανίσωσι τὸ σύζημά του, ἔνωσαν τὰ νέα χημικὰ δόγματα μὲ τὰς παλαιὰς ἱατρικὰς θεωρίας.

Μετ' οὗ πολὺ ὁ Παρακελσισμὸς ἀναποδογυρίσθη ἀπὸ τὸν Βάν-Ἐλμων (Van Helmont ortus Medicinae. Amstelod. 1653). αὐτὸς ὑπόθεσε πρὸς ἐξήγησιν τῶν ζωτικῶν φαινομένων ἓνα ὃν διάφορον καὶ ἀπὸ τὴν ὕλην καὶ ἀπὸ τὴν ψυχὴν, τὸ ὅποιον ὠνόμασεν ἀρχήν· ὑποθέτει διαφόρους ἀναερισμοὺς διὰ τὴν χώνευσιν, τὰς ἐκκρίσεις κτλ., οἵτινες ὁμως ἐκτελοῦνται κατὰ τὴν θέλησιν τῆς ἀρχῆς, τῆς ὁποίας τὴν ἐδραν ἐθεμελίωσεν εἰς τὸν σῆμαχον. Ἰδεαὶ ἄλλαι μεταφυσικαὶ ἠνώθησαν εἰς αὐτὸ τὸ σύστημα καὶ ἐκαθάρισαν τὴν ἱατρικὴν ἀπὸ τὰ ὕλικα δόγματα συγκεράσαντες τὸ σύστημα αὐτὸ μὲ τοὺς νόμους τῆς αἰσθητικότητος.

Μετ' οὗ πολὺ ἐφάνη ἡ ἀτομικὴ τοῦ Δεσκάрту φιλοσοφία· αὐτὸς ἐθεώρει τὰς διαφόρους ἐκκρίσεις τοῦ σώματος ὡς γι-

νομένης διὰ μέσου πόρων διαφόρων σχημάτων, προσδιορίζον-
των τὰς διαφορὰς τῶν ἐκκρίσεων· αὐτὸ τὸ σύστημα ἐγέννη-
σεν ἰατροὺς Μηχανικομαθηματικούς, οἵτινες ἐνόμιζαν ὅτι τὰ
ιατρικὰ ἐνεργοῦσιν εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ σώματος κατὰ τὰ
σχήματα τῶν πόρων αὐτῶν τῶν μερῶν καὶ κατὰ τὴν μορφήν
τῶν ἀτόμων τῶν ἱατρικῶν.

Ὁ Σύλβιος ἐγκέρασεν αὐτὸ τὸ σύστημα μὲ τὰ δόγματα
τοῦ Βαν-Ἐλμῶνος, καὶ θεωρεῖ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ὡς ἓνα πο-
λυσύνθετον χημικὸν σκεῦασμα· κατ' αὐτὸν ἡ καρδιά κινεῖ-
ται διὰ μέσου τῆς ἐν αὐτῇ ἀποτελουμένης τοῦ αἵματος ἀνα-
εράσεως· ὁ σόμαχος εἶναι μία χύτρα, εἰς ἣν ἡ τροφή μαγειρεύε-
ται καὶ οἱ ἐξατμιζόμενοι ἀτμοὶ καθαρίζονται εἰς τὴν ἐγκέ-
φαλον, ὅστις διαμοιράζει τὰ πνεύματα εἰς τ' ἄλλα ὄργανα·
αἱ ἀσθένειαι προξενοῦνται ἀπὸ τὰς ἀναεράσεις, αἵτινες διαρθεύ-
ρουσι τὰ ὑγρά τοῦ σώματος· ἐξ αὐτῆς τῆς μίξεως τῶν ὑγρῶν
προξενοῦνται διάφοροι κατακρημνίσεις, πολλαὶ διαλύσεις κτλ,
ὅθεν ὁ ἰατρὸς πρέπει πότε μὲν νὰ ταχύνῃ τὴν ἀνάερασιν καὶ
ἄλλοτε νὰ τὴν βραδύνῃ, καὶ κατὰ τὰς χρείας νὰ προξενῇ καὶ
κατακρημνίσεις διὰ μέσου δρασικωτάτων καθαρσίων. Αὐτὸ τὸ
σύστημα ἂν τοσοῦτον παράδοξον καὶ σφαλερὸν, εὗρεν ὅμως ἰ-
σχυροὺς ὑπερασπιστὰς εἰς τοὺς Ὁλλανδοὺς, οἵτινες ὑπόθεσαν ἀ-
ναεράσεις πρὸς ἐξήγησιν καὶ αὐτῆς τῆς συλλήψεως· τὰ πάν-
τα ἐξηγοῦντο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν
ἀπέδιδον τὴν γέννησιν ἀσθενείας τινος εἰς τὴν ἀνάερασιν πότε
ἐνὸς ὑγροῦ καὶ πότε ἄλλου.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὰ χημικοῖατρικὰ δόγματα ἔλαβαν ἄλλην
μορφήν. Οἱ Ἀγγλοὶ ἰατροὶ ὄχι μόνον ἐδέχθησαν τὸ σύστημα τοῦ
Βαν-Ἐλμῶνος, ἀλλὰ καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ὑπόθεσαν ὅτι εἰς τὴν
ἀτμοσφαιρικὴν αἰέρα ἐμπεριέχονται νιτρώδη φλογιστικὰ μερίδια
ἅτινα εἰσερχόμενα εἰς τὸ αἷμα καὶ ἀπαντῶντα τὰ θειώδη μέρη
αὐτοῦ προξενοῦσι μίαν ζωτικὴν ἀνάερασιν· κατ' αὐτοὺς ἡ κί-
νησις τῶν μυνόνων ἐκτελεῖται ἀπὸ τὴν ἀνάερασιν τῶν ζωτι-
κῶν πνευμάτων μὲ τὰ θειώδη τοῦ αἵματος μέρη, κτλ.

Τοιαύτη ἦτο ἡ δυσχυχὴς τῆς ἱατρικῆς κατάστασις· ὅσοι ἐ-
ζήτησαν νὰ καθαρίσωσιν αὐτὴν ἀπὸ τὰ ἀλλόκοτα δόγματα,
μακρὰν τοῦ νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν σκοπόν των ἐπίπτον εἰς συ-
ζητήματα ἐπίσης σφαλερά· οὐδεὶς ἐτόλμα ν' ἀπορρίψῃ ἀπὸ τὴν
ἱατρικὴν πᾶσαν χημικὴν καὶ μηχανικὴν ἐξήγησιν. Ὁ Stahl

ἂν καὶ μαθητὴς τῶν δόγματων τοῦ Σουλείου ἔτυχε πρῶτος τὴν δόξαν ὡς ἀποφύγηται χημικομηχανικὰς ἐξηγήσεις εἰς τὰ φαινόμενα τῆς ζωῆς· κατ' αὐτὸν δὲν ὑπαρχούσιν ἐκφράσεις ἰκαναὶ πρὸς ἐξολέβρευσιν ὅλων τῶν συζημάτων, ἅτινα ὑποθέτουσι τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἓνα χημικὸν ἐργαστήριον.

Οὕτως λοιπὸν εἰς τὸν ΙΗ' αἰῶνα τὰ χημικὰ δόγματα ἐξωρίζοντο βαθμηδὸν ἀπὸ τὴν Ἱατρικὴν· ὑποπτεύοντο ὅμως πάντοτε κάποιαν διαφθοράν τῶν ὑγρῶν εἰς τὰς ἀσθενείας· αἱ νέαι πρόοδοι τῆς Χημικῆς πρὸς τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ αἰῶνος εἰσῆζαν ἐκ νέου τὴν ἐπιστήμην ταύτην εἰς τὴν Ἱατρικὴν· ἀλλ' ἔχι πρὸς ἐξηγήσιν τῶν ζωτικῶν φαινομένων· ἤβηλσαν μόνον ὡς ἀναλύσωσι τὰ συνθέτοντα τὸ ἀνθρώπινον σῶμα σερεὰ καὶ ὑγρά μέρη. Ἀρχισαν λοιπὸν τὴν ἀνάλυσιν τῶν ὀργανικῶν σωμάτων, ἀλλ' ἐπειδὴ ἄλλα μέσα ἀπὸ τοῦ πυρὸς καὶ ἀπὸ τὴν ἀποστάλαξιν δὲν ἐγνώριζαν, ὅλαι αἱ ὕλαι καὶ αἱ πάνυ ἀλλήλων διαφέρουσαι ἐδίδον τὰ αὐτὰ κατάλοιπα. Ἡ Χημικὴ ἐν τοσούτῳ ἐτελειοποιεῖτο, ὅθεν ἔδωκε μέσα ἐντελέστερα ἀναλύσεως, τὰ ἀντενεργοῦντα ὀξέα, ἅτινα δὲν διαλύουσιν ἀμέσως τὰ σώματα ὡς τὰ πρῶτιστα αὐτῶν σκευῆ· τότε ἄρχισεν ἡ σπουδὴ τῶν πρωτίτων συνθετικῶν σκευῶν τῶν φυτικῶν καὶ ζωτικῶν σωμάτων, ἅτινα εἰσὶν ὁ ἄνθραξ, τὸ ὕδρογόνον, τὸ ἄζωτον, καὶ τὸ ὀξυγόνον· ἀνέλυσαν λοιπὸν τὸ αἷμα, τὸ γάλα, τὴν χολήν, τὸ οὐρὸς κτλ., καὶ ἡ ἀνάλυσις αὕτη ὠδήγησεν εἰς ἐπωφελεῖς ἀνακαλύψεις, τὰς ὁποίας ἐπολλαπλασίασαν τὰ πειράματα τοῦ Φορκροῦ, Οὐανκελίνου κτλ.

Τὸ κυριώτερον χημικὸν φαινόμενον εἰς τὸν ὀργανισμόν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ ἀναπνοή, ἣτις κατὰ τὸν Λαβόισιέρ, Lavoisier, Λαπλάχιον καὶ πολλοὺς ἄλλους, εἶναι ἀνάλογος μετὰ τὸ φαινόμενον τῆς φλογώσεως πρὸς ἀπορρόφησιν τοῦ ὀξυγόνου καὶ γέννησιν τῆς θερμότητος. Ἡ χημικὴ ἀνάλυσις τῶν λίθων τῆς φύσεως καὶ τῶν νεφρῶν ὠδήγησεν εἰς πολλοτάτας ἐπωφελεῖς ἀληθείας· ἔπειτα δὲ εἶναι ἀξιοπερίεργον πρᾶγμα ἡ σπουδὴ τῆς συνθέσεως τῶν ὑγρῶν καὶ σερεῶν μερῶν τοῦ ἀνθρώπινου σώματος.

Δύναται ἄρα ἡ Ἱατρικὴ νὰ ὠφεληθῇ τὰ μέγιστα ἀπὸ τῆς Χημικῆς· ἡ Θεραπευτικὴ χρεωσθεῖ εἰς αὐτὴν πολλὰ ἱατρικάτης, καὶ ἡ Φαρμακία ἄνευ τῆς Χημικῆς δὲν δύναται νὰ κατασκευασθῇ τὰ φάρμακάτης· διὰ τῆς Χημικῆς ἐμυμήθησαν τὰ μεταλ-

λάδη νερά καὶ ἄλλα πολλὰ φυσικὰ πρεῖοντα· δι' αὐτῆς διε-
χώρησαν τὰς ἐπιπλαθεῖς ὕλας ἀπὸ τὰς ὠφελίμους, δι' αὐτῆς
ἐμοίως ἀφανίζουσι τὴν δύναμιν τῶν φαρμάκων, καὶ ἐμ-
ποδίζουσι τὴν σῆψιν· καὶ ὅλα ταῦτα ἡ ἱατρικοχημικὴ θριαμ-
φεύει καὶ οἱ νεώτεροι ὑπερέβησαν τοὺς παλαιούς.

§. 2. Χημικὴ οἰκιακὴ.

Πολὺς καιρὸς εἶναι ἤδη ἀφοῦ ἀνεκάλυψαν ὅτι ὁ ἀνθραξ (κάρ-
βουνον) ἔχει ιδιότητα ἀφανίζουσαν τὴν ἀρχομένην σῆψιν τῶν ζω-
τικῶν σωμάτων· ἠθέλησαν νὰ διαφυλάξωσι διὰ τοῦ ἀνθρακος
κρέας ὡμὸν, ἀλλ' ὁμως δὲν ἐδυνήθησαν· ὁ κύριος H. T. C. (ἴδε.
Journ. of Scien. d. IV. 367) συμπεράνας ὅτι ἡ σῆψις προέρχεται
ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν, τὴν θέρμην, καὶ τὴν προσβολὴν τοῦ ἀτμο-
σφαιρικοῦ αἵρος, ἐζήτησε τὰ μέσα διὰ νὰ ἀποφύγῃ αὐτὰς τὰς αἰ-
τίας· ἔφρασε δὲ εἰς τὸν σκοπὸν του κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Κατεσκευάσεν ἀπὸ πλάκας λευκοῦ σιδήρου (τενε-
κέν) μίαν θήκην· εἰς αὐτὴν εἰσαῆε καπνὸν ἀνθράκων διὰ
ν' ἀποδιώξῃ τὸν περιεχόμενον ἀτμοσφαιρικὸν αἶρα, τὸν ὁποῖον
ἀνεπλήρωσε μὲ ἀνθρακικὸν ὀξύ· οὕτως ἔχουσιν τὴν θήκην
ἐγγέμισεν αὐτὴν μὲ κομμάτια κρέατος ὡμοῦ, μετὰ τῶν ὁ-
ποίων ἔβαλε σκόνην τῶν ἀνθράκων, ἐμφράξας δὲ τὴν θήκην
ἐπερικύκλωσεν αὐτὴν μὲ μίαν φύσκην, καὶ οὕτως τὴν ἐφύ-
λαξεν ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου μέχρι τέλους Δεκεμβρίου· τό-
τε ἤνοιξε τὴν θήκην καὶ εὗρεν τὸ κρέας νωπότατον χωρὶς κα-
νένα σημεῖον σήψεως· ἐμαγείρευσεν αὐτὸ, καὶ τὸ εὖρον ἐπί-
σης νέσιμον ὥς ἂν ἦτο νέσφακτον· ἓνα κομμάτι κρέας ὡμὸν
μόλις μετὰ ἕξ ἡμέρας ἀφοῦ τὸ ἔβγαλαν ἀπὸ τὴν θήκην ἄρ-
χισε νὰ σήπεται.

§. 3. Χημικὴ (ἀνακάλυψις).

Ὁ κύριος Alfredson ἀνεκάλυψε μίαν νέαν ὕλην πεταλλί-
θου (1) εἰς τὸ μεταλλεῖον τοῦ Υἱο εἰς τὴν Σουεδίαν — 100 μέρη
αὐτοῦ τοῦ Μετάλλου εἶναι συνθεμένα ἀπὸ 80 μέρη Πυρίτιδος (2),
17 σίμμι, καὶ 3 ἐνὸς νέου καλίου τὸ ὁποῖον ὠνόμασαν λίθιον·
— Οἱ κυριώτεροι χαρακτῆρες αὐτοῦ τοῦ σώματος εἶναι οἱ ἀκόλου-
θοι: α. εἰν ἐνώσης αὐτὸ μὲ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ γεννᾷ ἓν ἄλλας ἀδιά-
λυτον, ἐξ οὗ διακρίνεται ἀπὸ τὴν πότασσαν, τὴν Σόδαν καὶ τὸ Ἀμ-

μώνιον· β'. εἰς κράσιν θερμὴν ἔχει δυνατὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τοῦ Λευκοχρύσου καὶ ἐκ τούτου διακρίνεται ἀπὸ τὴν Τίτανον, τὴν Βαρεϊαν καὶ ἀπὸ τὴν Στροντιανήν· γ'. εὐν ἐνώσεως αὐτὸ μὲ τὸ θεικόν καὶ ὑδροχλωρικόν (1) ὀξύ, γεννᾷ ἅλατα εὐδιάλυτα· δ'. κρᾶει (2) τὰ ὀξέα μὲ περισσotέραν εὐκολίαν ἀπὸ τὴν πότασσαν καὶ Σόδαν,

(Συνέλευσις τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, 9. Μαρτίου 1818.)

§. 4. Χημικὴ (ἐφεύρεσις). Μηχανὴ τοῦ Κυρίου Ἐδουάρδου, μέλους τῆς Ἀγγλικῆς βασιλικῆς Ἀκαδημίας τῆς χειρουργίας, δι' ἧς διαλύουσι τὰ πλέον σκληρὰ σώματα — Ἡ μηχανὴ αὕτη συνίσταται εἰς μίαν θήκην κυβικὸν σχῆμα ἔχουσαν καὶ διάμετρον 8 δακτύλων· εἶναι δὲ κατασκευασμένη ἀπὸ λεπτὰς πλάκας σιδήρου καὶ διαχωρισμένη κατὰ κάθετον ἀπὸ τὴν αὐτὴν ὕλην εἰς δύο μέρη· καθὲν ἐκ τῶν δύο διαχωρισμάτων ἔχει εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἄνω μέρους του ἐν ἑλικοειδὲς ἄνοιγμα, εἰς τὸ ὁποῖον προσαρμόζουσιν μίαν σρόφιγγα (3) μ' ἐλατήριον, σωλῆνος ὁποιοῦδήποτε. Πλησίον τοῦ κέντρου ἐνὸς τῶν πλαγίων μερῶν τῆς μηχανῆς, ὅπου τὸ διάφραγμα εἶναι προσκολλημένον, εὐρίσκονται δύο ἄλλαι σρόφιγγες κοινωνοῦσαι μὲ τὰ δύο διαχωρίσματα τῆς μηχανῆς, καὶ αἵτινες εἰσὶν προσκολλημέναι εἰς μίαν τρίγωνον πλάκην χαλκοῦ, εἰς τὴν μέσῃ τῆς ὁποίας εὐρίσκονται τριχοειδεῖς τρύπαι κοινωνοῦσαι ἀλλήλαις εἰς τὰς ἀκρᾶς τῶν, ὥς τε δὲν ὑπάρχει παρὰ μία μόνη εἰσόδος διὰ τὸ ρεῦμα τοῦ αἵρος — Ἐξάγουσι διὰ τῆς πνευματικῆς Ἀντλίας τὸν εἰς αὐτὴν τὴν Μηχανὴν περιεχόμενον ἀτμοσφαιρικὸν αἶρα, καὶ εἰσάγουσι ἀντ' αὐτοῦ, εἰς τὸ ἕνα μέρος τῆς μηχανῆς ὀξυγονικὸν αἶρα, καὶ εἰς τὸ ἄλλο ὑδρογονικόν· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δύναται τις νὰ μεταχειρισθῇ ἐν ἐκ τῶν δύο αἱρῶν ἢ καὶ τοὺς δύο ἐντάμα. Ἡ δὲ αὐτῆς τῆς μηχανῆς ἀποτελουμένη συνένωσις τῶν δύο αἱρῶν, γεννᾷ θερμότητα, ἥτις ὑπερβαίνει ὅλους τοὺς γνωστοὺς βαθμοὺς τῶν ἄλλων μέσων, χωρὶς νὰ ὑπόκειται ὁ ἐργαζόμενος εἰς κανένα κίνδυνον. Δι' αὐτῆς τῆς μηχανῆς ὁ Λευκοχρυσος, τὸ Παλλάδιον κτλ. ἐξατμίσθησαν κατὰ μέρη. (The London Medical repository by G. M. Burrows, M. D. et Thomson. 1818.)

Ἐν Παρισίοις τῇ 15. Ἀπριλίου 1818.

Ἰώσηπος Μ. Δούκας.

(1) Acide hydrochlorique (muriatique). (2) Saturer. (3) Robinet

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ. Διατριβὴ περὶ Μεγαλοφυΐας (Ἰδ. Ἀρ. 9).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ἐπίβροια τῆς ἡβης ἢ τῆς νεότητος πρὸς τὴν
Μεγαλοφυΐαν.

Οἱ Ἕλληνες οἵτινες διέλαμψαν εἰς τὴν φιλοσοφίαν, εἰς ἕλας τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, ἐκάλυπτον μὲ σοφίας ἀλληγορίας πολλὰς παρατηρήσεις τῆς φύσεως. Ἡ Ἀθηνᾶ, Θεὰ τῆς Μεγαλοφυΐας, ἦτο παρθένος· ἡ κεφαλὴ τῆς Μεδούσης ἡ ἀθάνατος αἰγὶς ἐκάλυπτεν τὸ σῆθος τῆς καὶ ἐφύλαττεν αὐτὴν ἀπὸ τὰ βέλη τοῦ ἔρωτος. Ὁμοίως αἱ Μοῦσαι ἦσαν παρθένοι· μὲ τοῦτο ἐνόουν ὅτι πᾶσα νοερὰ ἰσχὺς ἀπαιτεῖ τὴν σωματικὴν ἐγκράτειαν. Οὐδεὶς ἀπὸ τούτους παλαιούς Μεγαλοφυεῖς ἄνδρας ἐπλησίαζε συνεχῶς τὰς γυναῖκας, καθὼς τὸ ἀπεδεικνύει ὁ Βάκων τοῦ Βερουλάμ· καὶ ἀπὸ τούτους νεωτέρους, λέγουσι, ὅτι ὁ Νεύτων ἀπέβαλε παρθένος. Εἶναι παλαιὰ παρατηρήσεις, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ Ἀρεταῖος ἔκαμε, καὶ οἱ νεώτεροι φυσικολογοὶ ἐδεσχίωσαν, ὅτι ἡ ἐγκράτεια προξενεῖ μεγίστην δύναμιν καὶ ἰσχὺν διὰ τῆς ἀπορροφίσεως τοῦ σπέρματος· αὕτη μάλιστα ἐνεργεῖ κυρίως εἰς τὸν ἐγκέφαλον καὶ αὐξάνει τὰς δυνάμεις του, αὕτη γεννᾷ ὁμοίως τὸ θάρρος, τὴν μεγαλοφυΐαν, τὴν ἀρετὴν καὶ ἀνδρείαν· ἐξ ἐναντίας ἡ κατάχρησις τῶν τρυφῶν, ἀδυνατεῖ τὸ σῶμα, ἀφανίζει τὴν μνήμην, σβύει τὴν φαντασίαν, μηδενίζει τὸ θάρρος, ἀναξιοῖ τὴν ψυχὴν καὶ καταστάνει τὸν ἄνθρωπον εὐήθη· διὰ τοῦτο οἱ ἰδιῶται καὶ οἱ Κριτιανοὶ (1) εἶναι λῆγνοι καὶ βδελυροὶ ἀσελγεῖς, αὐξάνοντες οὕτως τὴν κτηνώδη ἀνοησίαν των.

(1) Ἡ λέξις Κριτιανός (crétin) παράγεται, λέγουσιν, ἐκ τοῦ Χριστιανός (chrétien)· ἐπεὶ δὲ εἰς τὰς κοιλὰς τῶν Ἀλπεων καὶ εἰς ἄλλα τινα μέρη σέβονται τοὺς Κριτιανούς καθὼς ἀπλοὺς καὶ εὐήθεις. Οἱ Ὀθωμανοὶ σέβονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τοὺς ἰδιώτας. Οἱ ἐκ τοῦ Κριτιανισμοῦ ἀ-

Ἡ πολυχρόνιος παρατήρησις βεβαιῶσθαι ὅτι οἱ εὐνοῦχοι δὲν μετέχουσι τῆς Μεγαλοφυΐας· ἡ σέρισις τῶν ἀναγκαίων πρὸς κατασκευὴν τοῦ σπέρματος ὀργάνων, βυθίζει τὸν νοῦν καὶ τὸ σῶμα εἰς τὴν χαυνότητα καὶ ἀνανδρίαν· δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν οἱ φυσιολόγοι καὶ οἱ φιλόσοφοι (ἴσως ὄχι φιλόγυνοι) ἐνόμισαν ὅτι τὸ θῆλυ φύλον δὲν πρέπει νὰ μετέχῃ τῆς Μεγαλοφυΐας· ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἡ Μεγαλοφυΐα ἀνθεὶ εἰς τὸν καθ' ὑπερβολὴν ἀνδρεῖον ἄνδρα.

Ἐάν εἶναι ἀλήθες ὅτι τὰ ἰσχυρὰ πάθη ὑπερυφαίνουσι τὴν φαντασίαν, δίδουσι πτέρυγας εἰς τὴν διάνοιαν καὶ μεταφέρουσι τὴν ψυχὴν εἰς τὰς ὑψηλὰς χώρας, ἐξ οὗ αὕτη θεωρεῖ τὸ πᾶν καὶ μεταβαίνει εἰς τὴν ἀθανασίαν· τὸ μόνον μέσον διὰ νὰ φθάσῃ εἰς αὐτὸν τὸν βαθμὸν θέλει ἦσθαι ἡ ἄκρα ἀπικχή τῶν τρυφῶν καὶ ἡ παντελής ἐγκράτεια, ἐπειδὴ ὅσον ὀλίγον κακῶς ἀναλίσκει τις τὴν ζωὴν του, τόσον περισσότερον χρόνον διαφυλάττει αὐτήν, καὶ ὅσον πολλαπλασιάζει τὰς ἡδονάς, τόσον ταχύτερα μαραίνεται καὶ γηράζει. καθὼς ἡ ἔρσις ὅσον μᾶλλον συνειθίζει τὴν προσβολὴν τοῦ λαμπροτάτου φωτός, τόσον μᾶλλον ἡ ὀπτική δύναμις ἀδυνατεῖ ἢ καὶ παντελῶς ἀφανίζεται, οὕτως ἀκολουθεῖ καὶ δι' ὅλας ἡμῶν τὰς δυνάμεις· ἐκεῖνο, τὸ ὅποσον ἓνα ὄργανον ἀρειδῶς ἀναλίσκει, ἀνέκει εἰς τὴν δι' ἄλλα ὄργανα ἀποταμιευμένην ἰσχύον· ὅς τις λοιπὸν ἐξοδεύει ὀλίγον, ἐκεῖνος αὐξάνει τὰς δυνάμεις του· καὶ ἥς τις, ἄρα, οἰκονομεῖ διὰ νὰ μεταχειρισθῇ εἰς περιζήσεις ὠρελιμωτέρας ὅσα οἰκονόμησε, θέλει ἦσθαι ἀναμφιβόλως,

σθενεῖς εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κακῶς λυμφατικῆς, γλαυκόφθαλμοι καὶ ξανθοί· ὑπανδρεύονται καὶ τεκνοποιοῦσιν, ἀλλ' ἡ ἀσθενεία των δὲν διαδίδεται εἰς τὰ τέκνα των. τὰ προδιαθέτει ὅμως εἰς αὐτὴν τὸ ἀνάστημα των εἶναι ἐν γένει τεσσάρων ποδῶν καὶ δύο δακτύλων· οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν εἶναι κροφί καὶ βουβοί, ἢ τρυλιζουσι, φαίνονται ὡς ἀνάσθητα πλάσματα, γηράζουσι ταχέως· ὅλα αἱ δυνάμεις των ἐγκεντροῦνται εἰς τὸν σῶμαχόν των καὶ εἰς τὰ γεννητικὰ αὐτῶν ὄργανα, εἶναι ἀνάσθητοι εἰς τὰς δυστυχίας των, κοιμῶνται ἀντικρὺ τοῦ ἡλίου, ἢ κλίνοντες τὴν κεφαλὴν των ἀνοίγουσι τὸ σῶμα των καὶ ἐβγάζουσι τὴν γλῆσσαν των· εἶναι τοσοῦτον ἀνάσθητοι ὥστε ἀποπατοῦσιν ἐφ' ἑαυτῶν χωρὶς καὶ νὰ κινηθῶσι· πρέπει νὰ τοὺς τρέφωσι καὶ νὰ τοὺς ἐνδύωσι· τοιαύτη εἶναι ἡ ἀγῆτης αὐτῶν ὕψις.

(τῶν αὐτῶν μενουσῶν περιζήσεων), ὁ εὐπορότερος καὶ ἰσχυρώτερος κατὰ τὰς δυνάμεις. δι' αὐτῶν τῶν μέσων δύναται τις νὰ ὑπερβῇ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, μάλιστα δὲ ἐὰν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ γεννήτορά του πολλὴν ζωτικὴν δύναμιν. Αὐτὸν τὸν σκοπὸν εἶχαν καὶ οἱ θεμελιωταὶ τῶν θρησκειῶν, διατάττοντες εἰς τοὺς ἱερεῖς τὴν ἀγνείαν καὶ ἀγαμίαν· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐλευθερώνοντες αὐτοὺς ἀπὸ τὰ γήινα τοὺς ἐπλησίαζαν εἰς τὰ οὐράνια, ἀλλ' ὁ Ὁριγένης ὑπερέβη τὸν σκοπὸν ἀποκρίψας τὴν πηγὴν τῶν δυνάμεων καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ἐγκρατείας.

Εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἡδύς, ὅτε ὅλος ὁ ὀργανισμὸς ἀναπτύσσεται, καὶ ὅτε ὁ ἀνθρώπινος βλαστὸς, διὰ νὰ εἴπω οὕτως, ἀνοίγει τὰ λαμπρὰ ἄνθη του, δύο τρομεραὶ ὁδοὶ παρρησιάζονται εἰς τὸν ἄνθρωπον· ἡ μία χθαμαλὴ, εἶναι ἡ θνητὴ ἀναγέννησις, ἐκείνη τοῦ σώματος· ἡ ἄλλη ὑψηλὴ, εἶναι ἡ ἀθάνατος ἀναγέννησις, ἐκείνη τῆς διανοίας. Οἱ περισσότεροί τῶν ἀνθρώπων ἀκολουθοῦσι τὴν πλέυν εὐδατον ὁδόν, τὴν ὕλικήν ἀναγέννησιν· ὀλίγοιτινες μόνον ἐκλεκτοὶ αἰσθανόμενοι ἐαυτοὺς ἀξίους διὰ νὰ διακῶσι μεταξὺ βράχων καὶ κρημνῶν ἀκολουθοῦσι τὴν δύσβατον καὶ ξενὴν ὁδόν, ἣτις ὁδηγεῖ αὐτοὺς εἰς τὰς ὑψηλὰς κορυφὰς τοῦ Ἑλικῶνος καὶ τοῦ Παρνασσοῦ, ὅπου δαλάμπει ὁ ναὸς τῆς ἀθανασίας. Πολλοὶ ἄνθρωποι βαδίζουσιν εἰς αὐτὴν τὴν ὁδόν, ἀλλ' ὀλίγοι τινὲς μόνον εἶναι ἱκανῶς ἰσχυροὶ διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς τὸ τέλος· διὰ νὰ φθάσῃ τις ἐκεῖ, πρέπει νὰ ὑποφέρῃ πολλῶν εἰδῶν σερήσεις, αἰτίνας ἀποκάμνουσι τὸν θνητὸν ἄνθρωπον, ἐὰν ἰσχυρά τις δύναμις δὲν βοηθήσῃ αὐτὸν διὰ νὰ τὰς ὑποφέρῃ.

Ἄνευ τῆς βοηθείας αὐτῶν τῶν δυνάμεων δύσκολον εἶναι νὰ φθάσῃ τις εἰς τὸ ὕψος τῆς Μεγαλοφυΐας καὶ τῆς δόξης. Ὅταν ὁ ἔρως αὐτῆς τῆς φυσικῆς ἡδονατικῆς ἡτις ταπεινώνει τὴν ψυχὴν καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῆς, εἶναι ἠθικὸς, ἐγκεντρίζεται εἰς τὸν ἐγκέφαλον καὶ αὐξάνει τὰς νοεράς δυνάμεις· τότε ἀνάπτεται ἔσω ἡμῶν ὀρμητικὴ τις καὶ ὑπέροχος φλόξ, μία μεγίστη ἐπιθυμία τῶν θριάμβων, ἣτις κάμνει τὸν ἄνθρωπον νὰ παραβλέπῃ ὅλους τοὺς κινδύνους καὶ νὰ καταργηῇ ὅλας τὰς ἀτυχίας τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου· τότε μεταβαίνει ὑπὲρ ἀνω τοῦ αἰῶνος καὶ τῶν συγχρόνων του, θνήσκει εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐλευθερώνεται ἀπὸ τὴν σωματικὴν φυλακὴν, διὰ νὰ ἐμβῇ εἰς ἓνα ἄλλον κόσμον, εἰς τὸ οὐράνιον αἶθρον τῆς ἀ-

ἀληθείας καὶ τῆς δόξης· λησιμονεῖ καὶ παραβλέπει ὅλα ὅσα περικυκλοῦσιν αὐτὸν, εἶναι ἀναίσθητος δι' ὅλα, πλὴν δι' αὐτὰς τὰς ὑψηλὰς ἀληθείας, ἐκ τῆς πηγῆς τῶν ἰστίων ἐξαντλεῦσιν ἀκαταπαύσας. Εἰς αὐτὴν τὴν ἔντως δεξιὴν μελετην αἰσθάνεται ὁ ἄνθρωπος τὰς πλέον γλυκείας ἡδονὰς, τὰς ὁποίας ὁ θνητὸς δύναται νὰ αἰσθανθῇ· αὐταὶ ὑπερβαίνουσι καὶ κατὰ πολὺ τὸν σωματικὸν ἔρωτα· αὐταὶ ἀφῆρπασαν ἑαυτοῦ τὸν Ἀρχιμήδην, ὅτε ἐκβῆκεν ὁλόγυμνος ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, καὶ ἔτρεχεν εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Συρακουσῶν, φωνάζων, εὐρηκα, εὐρηκα!

Διακρίνουσιν ἐν γένει δύο εἶδη Μεγαλοφυΐας, τῆς ἐμπνεύσεως καὶ τῆς σκέψεως· τὸ πρῶτον εἶδος ἀνήκει εἰς ὅλας τὰς ἐκ τῆς φαντασίας γεννημένας τέχνας, ὡς ἡ Ποιητικὴ, ἡ Ζωγραφικὴ, ἡ Γλυπτικὴ κτλ.· ὁ σκοπὸς αὐτῶν τῶν τεχνῶν εἶναι, τὸ νὰ κινήσωσι τὴν ἀνθρώπινον καρδίαν διὰ τῆς μαγικῆς τῶν δυνάμεως· τὸ δεύτερον εἶδος φωτίζει μᾶλλον τὸν ἀνθρώπινον νοῦν καὶ ἀνήκει εἰς τὰς Μαθηματικὰς καὶ Φυσικὰς ἐπιστήμας καὶ εἰς τὰς Μηχανικὰς καὶ Χημικὰς τέχνας. Πολλάκις ὅμως τὰ δύο ταῦτα εἶδη ἔχουσι χρεῖαν ἀμειψαίας βοηθείας· εἶναι τέχναι ἀπαιτούσαι καὶ τὰ δύο εἶδη τῆς Μεγαλοφυΐας, ἐπειδὴ ἐνεργοῦσιν εἰς ἀντικείμενα καὶ εἰς περιστάσεις καθ' ἃς ἡ ἐμπνευσις καὶ ἡ σκέψις εἶναι ἐπίσης ἀναγκαῖαι, ὡς ἡ Πολεμικὴ, ἡ Πολιτικὴ, ἡ πρακτικὴ Ἱατρικὴ κτλ. Ἐπειδὴ λοιπὸν αἱ ὑψηλαὶ τέχναι γεννῶνται ἐκ τῆς ἐμπνεύσεως, πᾶν ὅ,τι δύναται ν' ἀνάψῃ τὴν φαντασίαν συντρέχει ἀναμφισβόλως εἰς τὴν ἐντέλειάν των· τοιαῦτα δὲ τῆς φαντασίας ἐρεθιστικὰ αἷτια εἶναι ὁ ἔρως, ὁ ἐνθουσιασμός, ὁ ἡρώισμός, καὶ ὅλα τὰ ἐρμητικά πάθη· ἄνευ τούτων ἡ Μεγαλοφυΐα ἔρπεται χαμηλὰ καὶ ἀηδιάζει τοὺς τε θεατὰς καὶ τοὺς ἀκροατὰς.

Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον εἶδος τῆς Μεγαλοφυΐας, ἐκεῖνο τῆς ἐμπνεύσεως, ἀπαιτεῖ περισσοτέραν τῆς καρδίας ἐνέργειαν παρὰ τὸ δεύτερον, τὸ ὁποῖον εἶναι βυθισμένον εἰς τὰς σκέψεις καὶ μελέτας, ἔπεται ὅτι τὸ πρῶτον εἶδος θέλει φανερόνεσθαι ἐν γένει εἰς νεωτέραν ἡλικίαν, παρὰ τὸ δεύτερον, καὶ εἰς τὰ Μεσημβρινὰ κλίματα μᾶλλον, ἢ ὑπὸ τὸν νεφάδην καὶ ψυχρὸν οὐρανὸν τῶν βορείων κλιμάτων. Διὰ τοῦτο οἱ Ποιηταί, οἱ Νικητικοί, οἱ Ζωγράφοι κ. λ. διαλάμπουσιν ἐν εἰς τὰς τέχνας των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΤΟΝ.

Αἰτίαι ἄλλαι τῆς Μεγαλοφυΐας.

Ἐὰν ᾗτο ἀληθὲς ὡς διΐσχυρίζονται πολλοὶ Μεταφυστικοί, ὅτι ὅλα τὰ μέσα τῆς ἀνθρωπίνου νοήσεως γεννῶνται ἀπὸ μόνων τὰς αἰσθήσεις μας, πᾶς ἄνθρωπος ἔχων ὄργανα αἰσθήσεων ἐντελῇ ἔπρεπε νὰ εἶναι καὶ Μεγαλοφυΐς· ἀλλ' ἡ παρατήρησις δὲν τὸ βεβαιεῖ· πολλάκις ἄνθρωποι εὐαίσθητοι κατὰ τὰ ἔξω εἶναι ἀνίκανοι νὰ συλλογισθῶσι, καὶ ἄλλοτε πάλιν, ἄλλοι ἄνθρωποι ἀναίσθητοι κατὰ τὰ ἔξω εἶναι καθ' ὑπερβολὴν σκεπτικοί,

Ἡ κατάθλιψις τοῦ ἐγκεφάλου, ἡ ἀκίνησις τοῦ εἰς τοῦς ιδιώτας καὶ Κριτιανοὺς, ἡ διάχυσις ὀρῶδουςτινος ὑγροῦ εἰς τὸ κρανίον τῶν ὑδροκεφάλων παίδων κτλ, ἐμποδίζουσι μὲν τὴν ἐλεύθερον ἐνέργειαν τῶν νοερῶν δυνάμεων, ἀλλ' ἡ ἀνατομία δὲν εὑρεν ἀκόμη κάμμιαν διαφορὰν μεταξύ τοῦ ἐγκεφάλου τῶν Μεγαλοφυῶν ἀνδρῶν καὶ τοῦ ἐγκεφάλου τῶν κοινῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' οὔτε εἰς τὸν ἐγκέφαλον τῶν μανιακῶν παρατηρεῖται τι δυνάμενον νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἀταξίαν τοῦ νοός· παρατηρεῖται μόνον ὅτι ὁ ἐγκέφαλος τῶν γερόντων εἶναι πλέον ξηρὸς παρὰ τὸν ἐγκέφαλον τῶν παίδων. Ἀγνοοῦμεν ὁμοίως εἰς τὰ διάφορα τοῦ ἐγκεφάλου εἰλίγματα (replis), εἰς τὸ ἀριθμὸς τῶν ὀγκῶν καὶ λεπίδων τοῦ ὀπίσθεν ἐγκεφάλου ἐπὶ ῥέευσι, καθὼς νομίζει ὁ Μαλακάρνιος (Malacarne), εἰς τὴν γέννησιν τῶν νοερῶν δυνάμεων· ἀλλ' οὔτε ὁ τοῦ ἐγκεφάλου ὄγκος φανερῶναι τὴν νοερὰν δύναμιν, ἐπειδὴ πολλοὶ μεγαλοφυεῖς ἄνδρες ἔχουσιν ἐγκέφαλον μικρὸν μᾶλλον παρὰ μεγάλον. Φαίνεται ὅτι ὅλα τὰ μέρη τοῦ ἐγκεφάλου δὲν εἶναι ἀναπόφευκτα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νοερῶν δυνάμεων, πολλάκις πληγαὶ διεχώρισαν μέρη τοῦ ἐγκεφάλου χωρὶς κάμμιαν ταραχὴν τῆς νοήσεως· ὅθεν οὔτε αἱ παλμῶδεις ἴνες (filtes vibratoires) τοῦ ἐγκεφάλου αἱ γεννῶσαι τὰς ἰδέας, κατὰ τὸν David - Hartley, Ch. Bonnet, Reimurus κτλ. οὔτε τὰ διάφορα ὑψώματα τοῦ ἐγκεφάλου τὰ διατάττοντα τὰς ἡθικὰς ἡμῶν διαθέσεις κατὰ τὸν Galluai Spurzheim, οὔτε τὸ περιεχόμενον ὑγρὸν εἰς τὰ πλάγια τοῦ ἐγκεφάλου κοιλίδια, κατὰ τὸν Semmerrin, Everard - home καὶ ἄλλους νεωτέρους Ἀνα

τέρους δύνανται νὰ ἐξηγήσωσι τὴν γέννησιν τῶν διανοητικῶν δυνάμεων.

Ἐὰν λάβωμεν εἰς τὰς ἐξετάσεις μας ὡς ὁδηγὸν τὴν παρατήρησιν, συμπεραίνομεν ὅτι, καθὼς ἀνθρωποί τινες ἔχουσιν ἐκ γενετῆς τὴν σμάχον, τοὺς πνεύμονας ἢ ἄλλο ὄργανον ἰσχυρώτερον παρὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, κατὰ τὴν αὐτὴν τρόπον ἀνθρωποί τινες γεννῶνται ἔχοντες τὸν ἐγκέφαλον ἐντελεσεφόρως ὀργανισμένον καὶ εἶναι φυσικῶς ἀξιώτεροι πρὸς τὴν σκέψιν ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἡ ἐκ νεότητος συνήθεια εἰς τὴν μελέτην αὐξάνει ὁμοίως τὴν δύναμιν τοῦ ἐγκεφάλου, καθὼς πᾶσα γύμνασις ἐνδυναμώνει τὰ εἰς αὐτὴν ἐνεργεῦντα ὄργανα.

Ὁ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον βόυς τοῦ ἀρτηριακοῦ αἵματος εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ἀναζώνει κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τὴν νεκρὰν δύναμιν· ἐκτὸς ἐὰν συνέβῃ αἱματοσασία, μάλιστα δὲ φλεβικοῦ αἵματος, εἰς τοὺς πλαγίους κόλπους τῆς σκληρᾶς μνιγγος τότε γεννᾶται ἡ πρὸς τὸν ὕπνον κλίσις καὶ πολλάκις ἡ ἀποκάρωσις, καθὼς συμβαίνει ὅταν τις κεῖται πλαγιασμένος· ἐὰν ἔμῳς εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν εἵναι τις ἔξυπνος, τότε αἱ ιδέαι αὐτοῦ εἶναι καθαρώτεραι, κυρίως τὴν νύκτα.

Εἶναι ἀξιοπαρατήρητον, ὅτι διὰ τὴν ταχυτέραν ροὴν τοῦ αἵματος εἰς τὸν ἐγκέφαλον, οἱ μικροῦ ἀνασήματος ἄνθρωποι καὶ κοινὸι λαοὶ εἶναι πλέον ἔξυπνοι, καὶ ἔχουσι περισσότερον βίβρος καὶ μεγαλιτέραν ψυχικὴν ἐνέργειαν παρὰ τοὺς ὑψηλοῦ ἀνασήματος καὶ μακρολαίμους ἀνθρώπους. Τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται καὶ εἰς τὰ ζῶα, ὁ ἐλέφας, ὁ κύων ὁ ψιττάκος, καὶ ἄλλα εἶδη ἐπιτηδεῶν ζώων ἔχουσι σῶμα καὶ λαιμὸν μικρότερον παρὰ τὴν καμηλοπάρδαλιν, τὴν χήνην, τὸν σρευθοκάμηλον, καὶ ἄλλα τινα ἄνωγα εἶδη, μακρὸν λαιμὸν καὶ μικρὸν ἐγκέφαλον ἔχοντα.

Πᾶν ὅ,τι δύνανται ν' αὐξήσῃ τὸν ῥοὴν τοῦ ἀρτηριακοῦ αἵματος εἰς τὸν ἐγκέφαλον, καθὼς εἶναι ἡ θερμότης, ὅλα τὰ ἐρεθιστικά καὶ πνευματώδη ποτὰ, ὁ καφὲς, τὰ πικρά, τὰ ἀρωματικά κτλ. αὐξάνει ὁμοίως καὶ τὰς νεκρὰς δυνάμεις· αὐτὰ ἔμῳς τὰ ἐπίπλασα μέσα δὲν τελειοποιοῦσι τὴν διάνοιαν, πολλάκις τὴν σκοτίζουσι· διὰ τὸν ἐναντίον λόγον ἐννοεῖται, ὅτι ὅλα τὰ ναρκωτικά καὶ ἀδυνατοῦντα ποτὰ, ἐλαττώνουσι τὴν νευρικὴν ἐνέργειαν τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τοῦ σώματος. Ἐν γένει ὅλοι οἱ σκεπτικοὶ ἄνθρωποι, ἐφελκύνοντες εἰς τὸν ἐγκέφα-

λόντων διὰ τῆς ἀκαταπαύστου μελέτης, πολλὴν ποσότητα αἵματος, προδιαβέτονται εἰς τὴν ἀποπληξίαν.

Ἡ μεγίστη αὕτη τοῦ αἵματος πρὸς τὸν ἐγκέφαλον βροῇ, προξενεῖται ἀπὸ τὴν νευρικὴν δύναμιν τῶν κλάδων τοῦ τριπλαχνικοῦ νεύρου, οἱ ὅποιοι συνοδεύουσι τὰς καρωτίδας καὶ σπονδυλικὰς ἀρτηρίας, εἰς τὰς διαφόρους πλοκάς αὐτῶν ἕως τὰ βάθη τοῦ ἐγκεφάλου. αὐτὰ τὰ νεῦρα προσδιορίζουσι τὴν ἀρτηριακὴν κυκλοφορίαν καὶ εἰς τ' ἄλλα μέρη τοῦ σώματος ὅπου συντροφεύουσι τὰς ἀρτηρίας. (Vers. huir, arter. contract. et Everard home observ. dans les Philos. Transact 1814).

Εἰς καιρὸν ὕπνου ἔλαι αἱ ζωϊκαὶ νευρικαὶ δυνάμεις τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῶν αἰσθήσεων συναθροίζονται εἰς τὰ ἐντὸς ὄργανα, ἅτινα ὑπόκεινται εἰς τὴν δύναμιν τοῦ τριπλαχνικοῦ νεύρου. Ὅταν ὁ ὕπνος παύσῃ, τότε ἡ νευρικὴ δύναμις τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ ἐγκεφάλου ἐπιτρέφει μὲ περισσοτέραν ἐνέργειαν καὶ ἰσχύν· διὰ τοῦτο τὸ πρῶτ' ἡ δύναμις τῆς διανοίας εἶναι μᾶλλον ἰσχυρά· ἐκ τούτου νόμισαν τὴν Ἡὸ φίλην τῶν Μουσῶν.

Καθὼς ἡ κατάβληψις τοῦ ἐγκεφάλου διὰ τῆς ἐκχύσεως αἵματος ἢ ὀρράδους ὕγρου εἰς τὸ κρανίον προξενεῖ τὸν λίθαργον, τὸ ἀποκάρωμα καὶ τὴν ἀποπληξίαν, καθὼς ὁ ὕπνος φαίνεται ὅτι εἶναι τὸ ἀποτελεσμὰ τῆς συστάσεως τοῦ ἐγκεφάλου, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰς τὸ ἐναντίου ὁ ἐγκέφαλος εἶναι ἐλεύθερος, τότε θέλει ἡσθαι καὶ ἰκανώτερος πρὸς σκέψιν. Ἴσως τότε κατὰ τὸν Σαίμμερβιν τὰ κοιλίδια τοῦ ἐγκεφάλου πλατύνονται, καθὼς συμβαίνει καὶ εἰς τὰ ὄργανα τῆς ὁράσεως καὶ τῆς ἀκοῆς, ἅτινα ἀνοίγονται, διὰ νὰ εἶπω οὕτως, διὰ νὰ ἴδωσι καὶ ἀκροασθῶσι καλῆτερα.

Ὅταν εἰσάγητις εἰς τὸν σόμαχόν του τροφήν, τότε ἓνα μέρος τῆς νευρικῆς δυνάμεως τοῦ ἐγκεφάλου ἀνακαλεῖται πρὸς βοήθειαν εἰς τὰ ἔσω ἢ εἰς τὴν ἐπικράτειαν τοῦ τριπλαχνικοῦ νεύρου, τὸ ὅποιον διαμοιράζεται εἰς ὅλα τὰ ὄργανα τῆς τροφῆς· δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν αἱ δυνάμεις τῆς διανοίας καὶ τῆς αἰσθήσεως ἀδυνατοῦσι τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ περισσοτέραν τροφήν εἰσάξητις εἰς τὸν σόμαχόν του, καὶ ὅσον εἶναι κακοχώνευτος· εἰς καιρὸν χωνεύσεως σκεφθῇ βαθέως, ἢ χώνευσις παράττεται, καὶ ἐκ τούτου προέρχονται πολλὰ κακὰ διὰ τὴν ὑγείαν.

Εἶναι παλαιὰ καὶ βεβαία παρατήρησις, ὅτι ἡ ἀδυναμία τοῦ θρεπτικοῦ συστήματος αὐξάνει τὴν δύναμιν τοῦ ἐγκεφάλου· ἐκ τοῦ ἐναντίου οἱ ἄσωτοι ἄνθρωποι καταντῶσι μωροί· ἐξηγεῖται ἐκ τούτου σαφέςατα, διατὶ τὰ ἐμετικά καὶ τὰ καθάρσια αὐξάνουσι τὴν ἰσχὺν τοῦ νοός. ὁ Καρνεάδης ἐκαθαρίζετο συνεχῶς διὰ τὴν λύσιν τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Χρυσίππου (1). Ὁ ἐλλέβορος ἰάτρευεν εἰς τοὺς παλαιούς τὴν παραφροσύνην· ἐπαρατήρησαν παιδία τὰ ὅποια ἦσαν εὐφυῆ, ἀπὸ τὴν ἀτροφίαν τοῦ μεσεντέρου, ἢ ἀπὸ τοὺς σκώληκας, οἵτινες ἀδυνατοῦσι τὰ χωνευτικά ὄργανα (2), ἡ εὐφυΐα τῶν ἔπαυσεν εὐθὺς μὲ τὴν ἀσθένειαν τῶν· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ ζόμαχος, τὸ ἦπαρ καὶ ἄλλα ἡτριάτα σπλάγχνα συνδέονται μὲ τὸν ἐγκέφαλον (3). Ὅθεν πολλοὶ νευρικά ἀσθένεια ἔχουσι τὴν ἀρχὴν τῶν εἰς τὸ ἥτρον (4)· διὰ τοῦτο οἱ μανιακοὶ, οἱ μελαγχολικοὶ καὶ οἱ μωροὶ, ἐκ τῆς μεγίστης ἰσχύος τῆς διανενητικῆς δυνάμεως, πάσχουσι συνεχῶς πάθῃ ἡτριάτα, (σκίβρους, ἀποσμήματα τοῦ μεσεντέρου, λίθους τῶν χολεδόχων ἀγωγείων, τῶν νεφρῶν, διαφόρους ὑποξάσεις τοῦ ἥπατος, τῆς σπληνός, τῆς μήτρας κτλ (5).

Ἡ Μεγαλοφυΐα ὁμοιάζει κατὰ τοῦτο μὲ τὴν μωρίαν, ὅθεν ἐσυμπεράναν μὲ κάποιαν πιθανότητα, ὅτι αἱ δύο αὗται καταστάσεις προσεγγίζουσιν ἀλλήλαις, καὶ ὅτι εὐκόλως δύναται τις νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην, καθὼς συνέβη εἰς τὸν Δημόκριτον, Τάσσον καὶ εἰς ἄλλους πολλούς· διὰ τοῦτο οἱ Μεγαλοφυεῖς ἄνδρες εἶναι ὑποχονδριακοὶ καὶ μελαγχολικοὶ,

(1) Sahlrip, sur la cure de la stupidité chez un homme voracé, au moyen de vomitif répétés, eph: natur. cur. dec. II. an VI, obs. 18.

(2) Relin obs. phys. med, liv. 111 obs. 4, καὶ Van Phelsum, Hist. verm. ascarid. pathol. praef., pag. 14.

(3) Rahn, de miro inter caput et viscera abdominis commercio, Gotting., 1771, reus - in Ludwig, script. neurolog. min., Tom. IV.

(4) Kaan, Boerhave, impet. faciens Hippar, pag., 289 et Heineken, de mab. nervor. ex abdomine; Gottin., 1785, dans Ludwig Tom. 11. pag. 291).

(5) Bonet, Sepulchretum, Mergagni, Lieutaud, port, acrut. de ead. Pinet sur la manie etc.

καθὼς τὸ ἐπαρτήρησε καὶ ὁ Ἀριστοτέλης (1)· ἢ φυσικῶς ἔχοντες οὕτως τὴν διάθεσιν, ἢ προξενούσιν αὐτὴν οἱ τοῦ νοῦς κόποι (2)· ἀπ' αὐτὰς τὰς παρατηρήσεις ὀδηγούμεθα εἰς ἄλλους συμπερασμούς· ὅχι ὀλιγώτερον ἐπωφελεῖς· καθὼς ὁ ἀκρωτηριασμός κάλουτινος προξενεῖ εἰς τὸ λοιπὸν σῶμα πλησμονὴν αἵματος· κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἡ ἀδυναμία ἐνὸς ἢ πολλῶν σπλάγχνων αὐξάνει τὴν ἐνέργειαν τῶν ἄλλων· ἐπεταὶ ὅτι ὅσον εἰς τοὺς μεγαλοφυεῖς ἀνθρώπους αἱ θρεπτικαὶ δυνάμεις εἶναι ἀσθενεῖς, τόσον αἱ νευρικαὶ τῆς δανοίας δυνάμεις θέλουσιν ἡσθαὶ ἰσχυρώτεραι· ὅθεν ἡ δύναμις τοῦ συλλογίζεσθαι αὐξάνει ὅσον αἱ ἄλλαι δυνάμεις ἀδυνατοῦσι· καθὼς ἡ ἀργεία τῶν ἐξωτερικῶν αἰσθήσεων αὐξάνει τὴν ἰσχὺν τῆς δανοίας· ἰδοὺ διὰ ποίαν αἰτίαν ἡ μοναξία, ἡ ἡσυχία, καὶ ἡ ἄκρα σιωπὴ ἀπαιτοῦνται εἰς τὴν μελέτην.

Ὅσον διασκεδάξει τις τὰς δυνάμεις τοῦ εἰς ἀντικείμενα διάφορα τόσον εἶναι ἀνίκανος πρὸς σκέψιν· ἐὰν ἀνθρωποῖτινες ἔγιναν μεγαλοφυεῖς ἄλλων ζερηθέντες τὴν ὄρασιν, καθὼς ὁ Ὅμηρος, ὁ Μίλων (καὶ καθὼς τυφλώνουσι τὰς ἀηδόνιας διὰ τὰ κελαδῶσι καλήτερα)· ἐὰν οἱ κωφοὶ ἔχουσιν ἐν γένει μεγαλιτέραν διανοητικὴν δύναμιν, αἰτία εἶναι ὅτι, ἡ ἀδυναμία ἐνὸς ὀργάνου αὐξάνει τὴν ἰσχὺν τοῦ πλησιέστερου. Ὅθεν ὅσα περισσότερον ἀναλίσκει τις τὴν αἰσθητικότητα, διὰ μέσον τῶν ὀργάνων τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς γεννήσεως, τόσον μᾶλλον ἐλαττώνει τὴν νοερὰν ἐνέργειαν.

Ἡ Μεγαλοφυΐα δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ἄνευ τῆς ἐγκεντρώσεως τῆς διανοίας, ἣτις ὁμοιάζουσα τὰς συγκλινούσας εἰς τὴν ἐξίαν διακαυσικοῦ κατόπτρου ἡλιακὰς ἀκτίνας προξενεῖ εἰς τὸ κέντρον τῆς αἰσθήσεως μίαν ζωηρὰν καύσιν ἱκανὴν νὰ πυρπολήσῃ αὐτό· τότε ὁ ποιητὴς συνδέει τὸν μῦθον τοῦ ποιήματός του, ὁ ζωγράφος τὰ ἀντικείμενα τῆς εἰκόνος

(1) Διατὶ πάντες ὅσοι περιτοὶ γεγόνασιν ἄνδρες, ἢ κατὰ φιλοσοφίαν, ἢ πολιτικὴν, ἢ ποιήσιν, ἢ τέχνας, φαίνονται μελαγχολικοὶ ὄντες; καὶ εἰ μὲν οὕτως ὥς τε καὶ λαμβάνεσθαι τῆς ἀπὸ μελαγχολίας χολῆς ἀρρώστιας; κτλ. Αἰστ. προσλ. Δ. XXX.

(2) Robert Whytt, obs. on newuis disorders, pag. 203, 59, καὶ Lorry, da melancholiâ, et morb. melanch., Tom. 1, part. 11, pag 164 59.

του· τότε ὁ Γεωμέτρης εὕρισκει τὰς ἀναλογίας τῶν ποσοτήτων, τῆς ἐκτάσεως κτλ., ὁ σοφὸς ἀνακαλύπτει τὰς πράξεις τῆς φύσεως.

Αἰτίαι, σχέσεις, ὅρια, ἀναφοραὶ τῶν πραγμάτων ὅλα διακρίνονται καὶ παρρησιάζονται ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὡς ἀναμέσον νεφέλης, ἣτις ἐκάλυπτεν αὐτὰς τὰς λαμπρὰς καὶ οὐρανίας ἀκτίνας τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ καλοῦ.

Ἐν Παρισίοις.

Ἰώσηπος Μ. Δούκας.

(ἡ συνέχεια μετ' οὐ πολὺ.)

Γεωγραφία καὶ Ἑθνογραφία.

(τῆς εἰς τὸ ἡ τετράδιον Δ. Ἐ. διακοπείσης διατριβῆς τέλος.)

„Ὅλα ταῦτα, ἔτι δὲ καὶ ἡ ἀκριβεστέρα ἐξέτασις τοῦ πολικοῦ τόπου, καὶ τῶν πορθμῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἔχει ἴσως συγκαινωνίαν ἡ παγωμένη θάλασσα μὲ τὸν ὠκεανόν, εἶναι κατὰ τὴν ἤδη μελετωμένην περιήγησιν περίεργα ἀντικείμενα. Ὁ ἐπίσημος θαλασσοπόρος Κοῦκος (Cook) ἀκόμη εἶχε τὴν γνώμην, ὅτι ὁ εἰς τὸν Βερίγκειον δρόμον (Behrings-Strasse) πάγος, ὅς τις τὸν ἐμπόδισεν ἀπὸ τοῦ νὰ προχωρήσῃ μακρότερον, δὲν ἦεν κατ' οὐδένα τρόπον ἀμεταβλήτως σερεὸς, καὶ ὅτι εἰς ἄλλο ἐρχόμενον καλοκαίριον ἴσως ἤθελε κατορθωθεῖ ὁ διάπλους. Ὁ θάνατος ὅμως τὸν ἐπρόλαβε καὶ δὲν τὸν ἀφῆκε νὰ δοκιμάσῃ μόνος καὶ αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα. Μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐπεχειρήσθησαν ταξίδια εἰς ἀνακάλυψιν πρὸς τὴν ἄρκτον οἱ ἀξιωματικοὶ ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ βασιλικοῦ ναυτικοῦ, ὁ ναύαρχος Μιτλετὼν (Middletown), καὶ οἱ ὑπενάαρχοι Πικερσγίλλος (Pickersgill) καὶ Ἰούγγιος (Young), ἔτι δὲ καὶ ὁ ἀρχιναύκληρος Δουγκάνος (Duncan), πλὴν τὰ ταξίδια αὐτὰ δὲν ἔλαβον καμμίαν ἐντυχὴ ἑκάσιν, ὥς τε καὶ τώρα ἀκόμη δὲν ἐξευρόμεντι περισσότερον περὶ τῶν τόπων ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἐπεριηγήθησαν οἱ ρηθέντες ἄνδρες, παρ' ὅ,τι ἐγνωσποίησαν, σχεδὸν 200 χρόνους πρότερον, οἱ Φορβισχέριοι, οἱ Οὐδσῶνιοι, οἱ Δαυῖσιοι (Davis), οἱ Βαφίνσιοι (Baffins) καὶ Βηλῶ-

ται (Bylots), ἐν ᾧ τότε ἀκόμη καὶ αἱ γνώσεις ἦσαν ὀλιγώτεραι καὶ τὰ ὕλικά βοηθήματα ἀσυγκρίτως κατώτερα· ἀλλ' ὁμῶς ἐμποροῦμεν νὰ ἐλπίσωμεν, ὅτι ὁ ἤδη εἰς ἀπόπλευσιν ἐτοιμαζόμενος εἶδος δὲν θέλει ἀποτύχει ὅλως τοῦ σκοποῦ, ἐν ᾧ μάλιστα καὶ αἱ τωριναὶ τοῦ κλίματος σχέσεις συντείνουσιν εἰς τοῦτο. Τὸ Ἀγγλικὸν Παρλιαμέντον ἔθεσε πρὸ πολλοῦ βραβεῖον 20,000 πφ. Στερλ. (ἢ 120,000 ταλήρων) εἰς ἐκείνον, ὅς τις ἤθελεν ἐπιτύχει νὰ πλεύσῃ πέραν τοῦ πόλου, πλην δὲν ἐσάθῃ κἀνείς τῶν ἕως τώρα ἀποσαλθέντων μὲ ἔξοδα τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ ἔθνους εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀπὸ τοῦ ναυάρχου Φιλίππου ἕως τοῦ Δουγκάνου, τόσον εὐτυχῆς, ὥς νὰ λάβῃ τὸ διορισθὲν ἐκεῖνο βραβεῖον. Ἐὰν ὁ Κοτζεβούς (Kotzebue *) μὲ τὸ πλοῖον Ῥουρίκιον δὲν ἐξετέλεσεν ἕως τώρα τὸ τελημνὸν τοῦτο ἐπιχείρημα, μένει εἰς τὰ ἐκ τῆς Ἀγγλίας ἤδη ἀπαίροντα πλοῖα τοῦλάχισον ἢ ἑλπίς πρὸς τοῦτο. Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου ἔγιναν αἱ ἀκόλουθοι ἐτοιμασίαι: Τέσσαρα ἐμπορικὰ πλοῖα ἡγοράσθησαν ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἡσφαλίσθησαν μὲ διπλοῦν σανίδωμα, ἔτι δὲ καὶ μὲ σίδηρον, καὶ ὅλους τοὺς δυνατοὺς τρόπους, ἐναντίον πάσης ἐκ τῶν μεγάλων βῶλων καὶ βουῶν τοῦ πάγου δυνατῆς προσβολῆς καὶ βλάβης. Αἱ βῶλοι τοῦ πάγου φέρονται μὲ τόσῃν ὑπερβολικῇ ὀρμῇ καὶ βίαν, ὥς ἐπὶ τῆς αὐτῶν συναλλήλου συγκρούσεως ἀνάπτουσι διὰ τῆς τρίψεως τὰ μεταξὺ αὐτῶν πλέοντα ξύλα!! Τὰ ἀγορασθέντα πλοῖα ὀνομάζονται Ἰσαθέλλα, Ἀλέξανδρος, Δωροθέα καὶ Τρέντι (ἐκ τοῦ οὕτως ὀνομαζομένου ποταμοῦ τοῦ πηγάζοντος ἐν Σταφφορδσχιρίῳ (Staffordshire) καὶ χυνομένου τελευταῖον εἰς τὸν Θάμεσιν). Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ἡ Τρέντι εἶναι ἐκ τῶν βριγαντινῶν ἢ βριγαντινῶν καλουμένων πλοίων, καὶ εἶναι τὰ πρῶτα καὶ κύρια εἰς τὸ ἐπιχείρημα πλοῖα, τὰ δὲ ἄλλα δύο (ἢ Ἰσαθέλλα καὶ Δωροθέα) χρησιμεύουσιν εἰς τὰ πρῶτα εἰς συνοδίαν καὶ βοήθειαν ἐν καιρῷ ἀνάγκης. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ἡ Ἰσαθέλλα διοικούμενα παρὰ τοῦ ναυάρχου Ῥωσσίου (Ross) καὶ

(*) Περὶ αὐτοῦ θάλομεν ὁμιλήσει διεξοδικώτερον εἰς τὰ ἐπόμενα τετράδια τοῦ Α. Ε.

τοῦ ὑποναύαρχου Παρρὺ (Parry), θέλουσι πλεύσει διὰ τῆς Δαυτοῦ ὁδοῦ, ἡ δὲ Τρέντι ἔξεναντίας καὶ Δωροθέα ὑπὸ τὸν ναύαρχον Βουχάνον καὶ τὸν ὑποναύαρχον Φραγκλίον, κατ' εὐθείαν πέραν τοῦ πόλου, καὶ οἱ δύο εὐλοὶ θέλουσι προσπαθῆσαι νὰ φθάσωσι τὸν Βερίγκειον ὁρόμον. Ὁ ναύαρχος Ῥώσσιος ἔπλευσε πολὺν καιρὸν εἰς τὴν ἀνατολικὴν θάλασσαν, δις ἐξεχέιμασεν εἰς αὐτὴν καὶ ἐσυνείβισε πλέον εἰς τὸν πάγον· καὶ ἐπὶ ἐνὸς τῶν ταξιδείων του ἐπροχώρησε, παρὰ τὰ παράλια τῆς Γροενλανδίας ἕως εἰς τὰς νήσους τῶν ἄρκτων (*). Ὁ δὲ ὑποναύαρχος Παρρὺς εἶναι ναύτης ἔμπειρος καὶ πράξει καὶ θεωρία, ἔπλευσε πολὺν καιρὸν εἰς τὰ παράλια τῆς ἄρκτως Ἀμερικῆς, καὶ ἔγινεν ἔτι μᾶλλον ὀνομαστος διὰ μιᾶς τυπωμένης Εἰσαγωγῆς εἰς τὴν ναυτικὴν Ἀστρονομίαν πολλὰ χρησίμου πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν θαλασσινῶν ἀξιωματικῶν. Ὁ ναύαρχος Βουχάνος εἶναι ἀξιωματικὸς πολὺ ἀξιος, ὅστις μάλιστα ἔγινεν ἐπισημότερος ἐπὶ τῆς εἰς τὴν Νευφουντλανδίαν διατριβῆς του· ἐτόλμησε νὰ προχωρήσῃ ἕως εἰς τὴν μέσην τῆς Νευφουντλανδίας διὰ μέσου χιόνος καὶ πάγου, νὰ ἐξετάσῃ καὶ γνωρίσῃ τοὺς ἐκεῖ κατοικοῦς, καὶ εἶναι ὁ πρῶτος Εὐρωπαῖος, ὅστις ἔφθασεν ἕως εἰς αὐτοὺς καὶ διέτρηψε παρ' αὐτοῖς. Ὁ δὲ ὑποναύαρχος Φραγκλίνος εἶναι μαθητὴς τοῦ Φλινδέρου (Flinders), καὶ εἰς τὴν ἰχνογραφίαν τῶν παραθαλασσιῶν πολλὰ ἐπιτήδειος. Ὡς κατώτεροι ὑποναύαρχοι εἰς ἕκαστον τῶν δύο πρατίων πλοίων ὑπάγουσι δύο ἀξιωματικοί, ὑφ' ἐπισήμων τεχνιτῶν καὶ ἄριστοι ἰχνογράφοι, ὁ εἷς εἶναι ὁ νέος Ὁππνερος, τοῦ ὑποίου ὁ πατὴρ ἐσυνόδευσεν τὸν Λόρδον Ἀμχέρσην εἰς τὴν Κίναν, καὶ μετὰ τὸ ναυάγιον τῆς φρεγάδας Ἀλκήσις ἔκαμεν ὁμοῦ πάλιν τὸν πλοῦν ἐκ τῆς ἀκατοῦ κήτου νήσου ἐν τῷ πορθμῷ Γασπάρω εἰς τὴν Παταγίαν, εἰς ἐν ἀνοικτὸν πλοῖαριον· ὁ δὲ ἕτερος εἶναι ἡδὲ τοῦ ζωγράφου Σίρ Βιλλιάμου Βήχους (Sir Willian Beech). Ἐκτὸς τούτων εὐ-

(*) Νῆσοι τῶν ἄρκτων (Bären-Inseln ἢ Kreuzinseln), πέντε τὴν ἀριθμὸν ἀκατοίχεται νῆσοι, ἐν τῇ ἀρκτικῇ πεγνυμένη θαλάσῃ, πρὸς ἀνατολὰς τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ Κολύμα εἰς τὴν Ῥωσικὴν ἐπαρχίαν Ἰρ-κὺσκ, ὑπὸ τὴν 73, μοῖραν βορ. πλ.

ρίσκονται εἰς ἑκασον πλοῖον δύο ἔτι εἰς τὰ θαλάσσια δεδοκιμασμένοι τέλειοι μαθηταί, δύο χειροῦργοι, καὶ εἰς ταμίας ἢ ἐπιστάτης τῶν ἐξόδων (purser). Ἐκασον τῶν τεσσάρων πλοίων ἔχει προσέτι ἓνα ναύκληρον καὶ ἓνα ὑποναύκληρον, οἱ ὅποιοι εἶναι ἄνδρες ἐκλεκτοί, καὶ ὑπῆγαν πολλοὺς χρόνους εἰς τὴν ἄγραν τῶν κητῶν (φωλαίνων), γεγυμνασμένοι εἰς τὴν διὰ τοῦ πάγου ναυτιλίαν, καὶ θέλουσι χρησιμεύσει ὡς ὁδηγοὶ εἰς τὸν πάγον. Ὅλοι ἐν γένει οἱ ἐπιβάται, ἀπὸ τοῦ πρώτου ἕως τοῦ ἐσχάτου, ἔλαβον δούλευσιν εἰς τὴν θαλάσσιον αὐτὴν ἐκπρατεῖαν ἐκουσίως· ὅλοι λαμβάνουσι διπλοῦν μισθόν, ἔγινε δὲ μεγάλη φροντίς περὶ τῆς δυνατῆς ἀσφαλίσσεως αὐτῶν ἐναντίον τῶν ἀνέμων καὶ τῆς κακοκαιρίας, πρὸς πᾶν δυσίχημα καὶ ἀσθένειαν· δηλαδὴ ἔγινε φροντίς περὶ τῆς προμηθείας προσφάτων ζωοτροφῶν, καλοῦ οἴνου καὶ ῥακῆς, περὶ τῶν ἀναγκαίων ἱατρικῶν καὶ κατ' ἐξοχὴν περὶ ἐνδυμάτων ζέσιν προξενούντων, μάλιστα δὲ ἂν τύχη, ὡς εἶναι δυνατόν, νὰ κρατηθῶσι τὰ πλοῖα ἀπὸ τὸ πάγωμα, ἢ ἂν ἀναγκασθῶσιν οἱ ἄνθρωποι νὰ παραχειμάσωσιν εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς ἀρκτώας Ἀμερικῆς. Λαμβάνουσι προσέτι μετ' ἑαυτῶν διάφορα ἐργαλεῖα τῆς Μαθηματικῆς καὶ Φυσικῆς· διότι καὶ ἂν ἡ μελετωμένη διάπλευσις δὲν κατορθωθῇ, θέλουσι γενῆ ἡμᾶς ἀκριβεῖς δοκιμαὶ περὶ τῆς βαρύτητος τῆς θαλάσσης, περὶ τῆς θερμοκρασίας, περὶ τῆς ποσότητος τοῦ ἁλτος καὶ τῆς ἰδικῆς βαρύτητος τοῦ θαλασσίου ὕδατος, περὶ τῶν ρευμάτων, περὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ἡλεκτρικῆς, καὶ περὶ τῆς ἀποκλίσεως τῆς μαγνητικῆς βελόνης εἰς τὰ ὑψηλότερα πλάτη. Κατὰ δὲ τὸν πόλον αὐτὸν θέλουσιν ἀπαντήσῃ οἱ θαλασσοποροῦντες τελείαν διαφοράν πάντων τῶν καθ' ἡμᾶς φαινομένων εἰς τὸ σφαιρόμα· διότι ὁ ἥλιος θέλει φανῇ εἰς αὐτοὺς ἀκίνητος, ὥς εἰς ἓνα τόπον ἰσάμενος, ὅλα τὰ ἄστρα θέλουσιν εἶναι ἀφανῆ, ἡ χρονικὴ μέτρησις θέλει γίνεσθαι ἀπλῶς κατὰ τὸ ἀστερικτικὸν ὠρολόγιον, ἡ μαγνητικὴ βελόνη ἢ θέλει περικρέεσθαι χωρὶς τινος νόμου, ἢ θέλει εὐθύνεσθαι εἰς τὴν ἔτι ὡς πρὸς τὸν τόπον ἄγνωστον θέσιν τοῦ μαγνητικοῦ πόλου, καὶ κατ' ἐλείνην τὴν σιγῇν, καθ' ἣν οἱ θαλασσοποροῦντες εὐρίσκονται πέραν τοῦ πόλου, θέλει εἶναι ἐν μιᾷ ῥοπῇ εἰς αὐτοὺς πρὸς μεσημβρίαν πᾶν ἔτι ἐκεῖτο πρότερον πρὸς ἄρκτον, καὶ ἔτι ὀνόμαζον πρῶτῃτερα δύσιν, θέλει εἶναι ἀνατολὴ, καὶ τὸ παρ' αὐταῖς ποτὲ μετῇ

μέριον δέλει εἶναι μεσονύκτιον, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ ὅλον τὸ σε-
ρέωμα εἰς μίαν σιγμὴν δέλει εἶναι πρὸς αὐτοὺς ὅλως διόλου
ἀντεσφραμμένον“.

ἈΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ.

Ἐπιγραφαί.

Αἱ παροῦσαι ἐπιγραφαὶ εὐρέθησαν ἐπὶ μαρμάρων εἰς τὰς
πύλας τῆς Κέω (Τζίας), καὶ μᾶς ἐξάλησαν νὰ ἐκδοθῶσι διὰ
τοῦ Λ. Έ. Εὐχῆς ἄξιον ἦτον, ἂν οἱ ἀντιγράφωντες τὰ τοιαῦτα
τ' ἀντέγραφον μὲ προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν καὶ ἀκρίθειαν,
καὶ ἐμιμοῦντο, ὅσον τὸ δυνατόν, καὶ τὰ γράμματα· φθά-
νουσιν αἱ φθερεῖ καὶ τὰ κλοσώματα, ὅσα ὁ χρόνος καὶ ἡ κα-
τάχρησις ἐπέφεραν εἰς τὰ τοιαῦτα· δὲν πρέπει νὰ παραφθεί-
ρῶνται καὶ παρὰ τῶν ἀντιγραφέων, καὶ νὰ προξενῆται ἐκ τού-
του εἰς τοὺς ἀρχαιολόγους μεγαλλιτέρα δυσκολία καὶ κόπος
εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐξήγησιν.

„Κτησίας Εὐκτημονος ἀνεθῆ τῶι Ἀπολλωνι αἰατῆν.

„Ο δῆμος ο Καρθαίων Γαιον Ιουλιον
Γαιου υον Καισαρα τον Αρχιερεα
και αυτοκρατορα γεγονοτα . . .
ευεργετην και της ημετερας πολεως

„Ο δῆμος ο Καρθαίων
. τον Θεον και αυτοκρατορα
και σωτηρα της σικουμενης Γαιον Ιουλιον Καισαρα
Γαιου Καισαρως υον ανεθηκεν.

„Ερματος κτησιν Ἀπολλωνι ἀνεθήκε.

„Ηρακλειδης ειπεν εδοξε τη βουληι και τῶι δήμῳ, ἐπεὶ ἡ
αναγγελλουσιν οἱ πρεσβεις οἱ ἀποσαλεντες εἰς Ναυπακτον και
προς τοὺς συνεδρους των Αἰτωλων πασαν ευνοϊαν και φιλοτι-
μιαν ἐνδεδεῖσθαι Ναυπακτιους και τοὺς συνεδρους των Αἰτω-

λων προς τας πολεις τας Κειων και εφηρισμενοι εισι Ναυπακτιοι πολιτειαν ειναι Κειοις και γῆς και οικιας εγκτησιν και των αλλων μετεχειν Κειους ωμπερ και Ναυπακτιοι μετεχουσι δεδεχθαι Κειων τη βουλι και τωι δημωι ειναι Αιτωλοισι πολιτειαν εγ Κειω και γῆς και οικιας εγκτησιν και των αλλων μετεχειν αυτους παντων ων περ και Κειοι μετεχουσιν.

„Σωσινικος Ισονικου ειπεν εδοξε τη βουλι και τωι δημωι επειδη Φιλοβρος Αντιφανου Ιαλιευς επιαγμενος υπο τον βασιλεα Πτολεμαιον παραγινομενος πλειονακις εις την πολιν και επι την κομιδην των των εν τούτοις τε συνπεριφερεται και την ενδημιαν ποιειται καλως και ευτακτως αναγγελουσι δε και οι παραγινομενοι των πολιτων οτειων εν χρεϊαν εχουσιν και κοινη δια εν ταις α ευτυχασιν α θηρων την πα

„ λης ειπεν εδοξε τη βουλι και τωι δημωι επειδη Ηγησικλης Λαγαβοφανου Κυβησιος παροικων εγ Καρθαις ετη πολα εμπροσθεν χρονωι ευνους ων τωι δημωι τωι Καρθαιων και ευ δε και καλως ενδημων τη πολει δεδεχθαι τωι δημωι επαινεσαι Ηγησικλεα αρετης ενεκεν και ευνοιας και ειναι αυτον πολιτην και τους εγκονους αυτου της πολεως της Καρθαιων

των ων περ και οι αλλοι Καρθαι

Απολλωνος

πολεσιν

„Ερχατιων ειπεν εδοξεν τη βουλι και τωι δημωι επειδη Κλεομιλος Κλεοδου Αθηναιος προξενος ων της πολεως της Καρθαιων εν τωι εμπροσθεν χρονωι ευνους ων διετελει τωι δημωι τωι Καρθαιων ποιων αγαθον οτι ηδυνατο κοινη τε την πολιν και τους αποπελλομενους δημοσιως εις Αθinas και δια τους ευτυχαντας τωι πολιταν και νυν αγγελουσιν αυτον Ξενεστρατες και Αλεξιτελης και οι συνδικοι οι αποσαλεντες υπο της πολεως επι τας δικαστας τα ταξινηιδιον και Λυσιμαχου Διον . . . Συνικος Σωσιτελης Φιλονικου επιμελεια γεγενεσθαι αυτων και χρεϊας παρεσχησθαι εις τα πραγματα χαριτεσθαι βουλευμενον . . . δεχθαι τωι δημωι επαινεσαι μεν αυτον αρετης

ενεκεν και ευνοιας ην εχων διατελει περι τον δημον τον Καρ-
θαίων ειναι δε αυτωι πολιτειαν εν Καρθαία τοις εγχένοις
αυτου μετεχουσι παντων ων και οι αλλοι πολι . . . αι και
οικου ειναι εαν δε δοξει τοδε το . . . αι τειαν ωι αν . . .
οκτων . . . πολ δουναι τον

„εδοξεν τοις Αιτωλοις ποτι του σινιου ταν φιλιαν ταν υπάρ-
χουσιν διαφυλάσσειν και μηδεν αλγειν Αιτωλων μη δε των
εν Αιτωλίας πολιτευοντων τους Κειους μηθαμοθεν ορμωμενον
μητε κατα γαν μητε κατα θαλατταν ποτ αμφικτυονικον μητε
ποτ αλλο εγκλημα μηθενως Αιτωλων οντων των Κειων ειδητις
κααγει τους Κειους τον Στραταγονα και τον Εναρχοντα εν Αι-
τωλίας καταγομεν . . . οντα κυριον ειμε και τους συνεδρους
καταδικαζοντας τοις Κειοις . . . αγκα δοκιμαζοντι κυριους
ειμε Στραταρον προσθευσαντων εν

Αρχίλας ειπεν εδοξαν τη βουλή και τωι δήμωι επειδή αναγ-
γελλουσιν οι πρεσβεις οι αποσαλευτες εις Καρυςον Αριστοκλ . .
και Αχελας Κασινωδωρον και Πολυστρατον Θεοδοτεν και Καλ-
λίστρατον Ευρυλοχον και Χενεφυλον τους ανδρας αγαθους ειναι
υπερ της πολσαι οτι δυνα . . αγαθον τους πολιτ . .
συλαμβανοντας οπως — — — ταν — — — — —

Είς Μάρμαρα τῆς Τήνου.

„Αρχων επωνυμος Γεμελλος Νεικου
. . ρχος Δημητρεα Βαθυλλου το Συμιατιριον
εφερον Ονησιμος και Φιλεινος Σικφίλεινου
ουτοι ηρξαντο Δεσμικον ετος —

— — — — —
Της πελειως πραγματα επι τω Ν . . .
δια πλειονων ετων δις δε ηρξεν
ουτος την σεφανιφορον
παρακληθεις υπο του δήμου

Ν Ο Σγ

Σημ. Ὁ καινός τόπος τοῦ τρίτου εἰχὸς τῆς ἐπιγραφῆς ταύ-
της εἶναι τόσο καθαρός, ὥστε μήτε ἴχνος γραμμάτος φαίνεται.

Βιβλία Νεοφανῆ.

ΤΙΜΟΛΕΩΝ. Τραγωδία, παρὰ Ἰωάννου Ζαμπελίου Λευκαδίου· ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας, ἐκ τῆς Τυπογραφίας τοῦ Ἰωάννου Συνεῖρερ. 1818. Σελ. 99. εἰς 8. μέγα.

„Δὲν ἐπεχειρίσθην νὰ ὑποδεθῶ τὸν Κόθορον, λέγει ὁ Κύριος Συγγραφεὺς, παρέξ μόνον διὰ τὴν μεγάλην κλίσιν ἧ ἔφεσιν, τὴν ὅποιαν ἔλαβον παιδιόθεν ἀκόμη πρὸς τὴν τραγωδίαν· αὕτη μὲ παρεκίνησε πάντοτε, ἐν μέσῳ τῶν ὑποθέσεων μου, νὰ ἐνασχοληθῶ εἰς τοὺς διδασκάλους τῆς τέχνης κατὰ τὴν πρᾶξιν καὶ θεωρίαν, καὶ μ' ἔσυρεν ἀκόμη μετέπειτα νὰ γράψω καὶ τραγωδίας, ὅμως μὲ τοιοῦτον σκοπὸν, διὰ νὰ γνωρίσω ἐμπράκτως καὶ τὰς δυσκολίας τοῦ ἔργου, καὶ τὸν βαθμὸν τῆς δυνάμεώς μου. Εἰς τέλος φέρων τὸ πρῶτόν μου ἐπιχειρήμα τοῦτο, τὸν Τιμολέοντα, ἐξηκολούθησα εὐγνώμων πρὸς τὴν Μελπομένην, νὰ σύγγράψω καὶ ἄλλας, τὸν τελευταῖον αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον, ἡ τὸν Γεώργιον Κασιώτην, τὰς ὁποίας δὲν δημοσιεύω, εἰς δὲν ἀκούσω περὶ τῆς πρώτης μου ταύτης, τὰς γνώμας τῶν λογίων τοῦ Γένους μου“.

„Καὶ γλῶσσαν μὲν ἐπεμελήθην νὰ μεταχειρισθῶ, τὴν ὅποιαν μεταχειρίζονται τὴν σήμερον οἱ λογιώτεροι Συγγραφεῖς μας νέοι. Ὡς πρὸς τὴν ποιητικὴν δὲ, ὁμολογῶ, ὅτι δὲν εὐχαριστοῦμαι ἀπὸ τὴν μονοτονίαν τῶν κοινῶς Πολιτικῶν εἰχῶν· μὴ δυνατὸν ὅμως νὰ μεταχειρισθῶ τὴν παλαιὰν Μετρικὴν, μετὰ πολλοὺς σοχασμοὺς διαφόρους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐπλανήθην ἐπὶ πολλοῦ, ἤνοιξα τέλος πάντων τοὺς παλαιοὺς Ἑλληνας τραγικούς, ἐξέλεξα καὶ ἀπὸ τοὺς τρεῖς πεντήκοντα διαφόρους εἰχῶς ποικίλους κατὰ τὸν τόνον, καὶ εὐφωνοτέρους, τοὺς ἐξεζήτησα, τοὺς ἔθικα πρωτότυπα, καὶ συνεισας εἰς αὐτοὺς τὸ ὦτιον, ἔγραψα τοὺς εἰχῶς τῆς Τραγωδίας μου. Ἐὰν τὸ μέτρον μου ᾔηται ὁ πάλαι ἱαμβικὸς ῥυθμὸς, τοῦλάχιστον καθὰς κατὰ δυσυχίαν τὸν αἰσθανόμεθα ἀναγινώσκοντες τοὺς ἱαμβικούς εἰχῶς, εἰς ἔχη συγγενειάν τινα ὅχι μικράν μὲ τὸ ἑνδεκασύλλαβον διαφόρων Γενῶν τῆς σοφῆς Εὐρώπης, καὶ κατ' ἐξοχὴν τῶν Ἰταλῶν, εἰς ἀφίνοντες τοὺς Πολιτικούς εἰχῶς καὶ τὸ ὁμοιοτέλεστον, μὲ τοῦτο καλῆτερα ᾔηται ἢ ὅχι,

να γράφωμεν δράματα, εἰν ἦναι ἁρμονικόν, ποικιλότερον, σημαντικόν, καὶ ἐπιτήδειον πρὸς ἐξηγήσιν καὶ κοινῶν καὶ ὑψηλῶν νοημάτων, ἰδοὺ τὰ ζητήματα τὰ ὅποια προβάλλω, καὶ περὶ ὧν ζητῶ τὴν γνώμην τῶν πεπαιδευμένων, προσφέρων ὡς παράδειγμα τὸ πόνημα τοῦτο. Τελευταῖον, ζητῶ περὶ τῆς Τραγωδίας μου· καὶ εἰν ἑρβὸς ὁ σοχασμός μου κριθῇ, διατὶ τάχα δὲν δυνάμεθα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον νὰ εἰσαγάγωμεν καὶ τοὺς ἄλλους τῶν παλαιῶν μας ποιητικοὺς ρυθμοὺς; ὅπωςδὴποτε τὴν σήμερον τοὺς αἰσθανόμεθα, καὶ κατ' ἐξοχὴν τὸν Ἐπικόν ἢ Ἑρῳϊκόν; Κεραυνὸς νὰ μὲ κατακαύσῃ καλῆτερα, πᾶρεξ νὰ γένω αἷτιος βλάβης μὲ νεωτερισμοὺς βλαβεροὺς, εἰς τὴν ὁποίαν πρόδον κάμνει τὸ Γένος· δὲν μὲ θέλγει τελείως ἡ φιλαυτία ὡς Συγγραφεύς. Τοῦτο μόνον ἐπιθυμῶ μὲ ὅλου μου τοῦ σήθους τὴν δύναμιν· νὰ γράψω Ποιητικά, καὶ διὰ νὰ κεντήσω καὶ πολλοὺς ἄλλους εἰς τοῦτο, καὶ διὰ νὰ ἀνάψω τὰς καρδίας τῶν Ὁμογενῶν μου. Κοινολογῶ λοιπὸν τοῦτόν μου τὸν Τιμολέοντα, ἔχι διὰ νὰ λάβω ἔπαινον, ἀλλὰ μόνον, διὰ νὰ παύσω, εἰν ἡ κοινὴ γνώμη μὲ καταδικάσῃ, διὰ νὰ διορθωθῶ, εἰς ὅσα σφάλματα ἔχω, διὰ νὰ ἐξακολουθήσω μὲ κλίσιν περισσοτέραν, εἰν ἐμφυχωθῶ μὲ τὴν καλὴν τῶν καλῶς φρονούντων ὑποδοχὴν. Φίλοι πεπαιδευμένοι ὁμογενεῖς, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἔρασαι τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας! μὲ τὸ μέσον τοῦ Λογίου Ἑρμού, πέμψατέ μοι, παρκαλῶ, τὰς σοφὰς νοθεσίας σας“.

Ἡ ὅλη Τραγωδία διαιρεῖται εἰς πέντε Πράξεις καὶ περιέχει σίχους 1500. Κατὰ τὴν Θεωρίαν ἠκολούθησεν ὁ Κύριος Ζαμπέλιος εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς Τραγωδίας του τὸν Ἀριστοτέλη, εἰς δὲ τὴν πρᾶξιν τοὺς παλαιοὺς Ἑλληνας Τραγικούς, καὶ εἰς τὴν τραγικὴν πλοκὴν ἐξαιρέτως τοὺς νεωτέρους Εὐρωπαίους. Τοῦ Γάλλου Μαρμοντέλου τὸν Τιμολέοντα δὲν ἔτυχε νὰ ἴδῃ, τοῦ δὲ Ἰταλοῦ Ἀλφιερίου εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν, παρὰ τοῦ ὁποίου καὶ ἔλαβε τινά. Ἐξ ἐνόματος τοῦ συγγραφέως κηρύττει, ἐν πρὸς τοὺς ἀναγνώσας τῆς Τραγωδίας του, ὅτι πρέπει νὰ τὴν ἀναγνώσωσιν ἁργῶς, μὲ τραγικὴν ἔμφασιν καὶ πάθος, καὶ ἀκριβῶς διακόπτοντες τὴν φωνὴν εἰς τὰς σιγὰς καὶ ὑποσιγὰς διὰ τὴν ἁρμονίαν τοῦ μέτρου, τὸ ὅποion ἠκολούθησεν. Προσμένομεν τὰς περὶ τῆς Τραγωδίας αὐτῆς γνώμας καὶ κρίσεις τῶν Λογίων, νὰ τὰς κηρύξωμεν εἰς τὸ Κοινὸν διὰ τοῦ Λογίου Ἑρμού.